

Samling af Afgørelser

DOMSTOLENS DOM (Fjerde Afdeling)

10. november 2016*

»Præjudiciel forelæggelse — direktiv 2002/47/EF — anvendelsesområde — begreberne »finansiel sikkerhedsstillelse«, »relevante finansielle forpligtelser« og »etablering af en finansiel sikkerhed« — muligheden for at realisere en finansiel sikkerhed, uanset om der indledes en insolvensbehandling — aftale om en anfordringsbankkonto med et vilkår om finansiel sikkerhedsstillelse i form af pantsætning«

I sag C-156/15

angående en anmodning om præjudiciel afgørelse i henhold til artikel 267 TEUF, indgivet af Augstākās tiesas Civillietu departaments (afdeling for civile sager ved den øverste domstol, Letland) ved afgørelse af 11. marts 2015, indgået til Domstolen den 1. april 2015, i sagen:

»**Private Equity Insurance Group**« SIA

mod

»**Swedbank**« AS

har

DOMSTOLEN (Fjerde Afdeling)

sammensat af afdelingsformanden, T. von Danwitz (refererende dommer), og dommerne E. Juhász, C. Vajda, K. Jürimäe og C. Lycourgos,

generaladvokat: M. Szpunar

justitssekretær: fuldmægtig M. Aleksejev,

på grundlag af den skriftlige forhandling og efter retsmødet den 11. maj 2016,

efter at der er afgivet indlæg af:

- »Private Equity Insurance Group« SIA ved advokāts N. Šlitke
- »Swedbank« AS ved advokāti R. Vonsovičs, D. Lasmanis og I. Balmaks samt ved R. Rubenis
- den lettiske regering ved I. Kalniņš og J. Treijs-Gigulis, som befuldmægtigede
- den spanske regering ved M. García-Valdecasas Dorrego og V. Ester Casas, som befuldmægtigede

* Processprog: lettisk.

- Det Forenede Kongeriges regering ved J. Kraehling, som befuldmægtiget, bistået af barrister J. Holmes og B. Kenelly, QC
  - Europa-Kommissionen ved J. Rius, A. Sauka og K.Ph. Wojcik, som befuldmægtigede,
- og efter at generaladvokaten har fremsat forslag til afgørelse den 21. juli 2016,
afsagt følgende

Dom

- 1 Anmodningen om præjudiciel afgørelse vedrører fortolkningen af Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2002/47/EF af 6. juni 2002 om aftaler om finansiel sikkerhedsstillelse (EFT 2002, L 168, s. 43).
- 2 Anmodningen er blevet fremsat under en sag mellem »Private Equity Insurance Group« SIA og »Swedbank« AS vedrørende et erstatningssøgsmål, som det førstnævnte selskab har anlagt mod det sidstnævnte.

Retsforskrifter

EU-retten

Direktiv 98/26/EF

- 3 Artikel 1 i Europa-Parlamentets og Rådets direktiv af 19. maj 1998 om endelig afregning i betalingssystemer og værdipapirafviklingssystemer (EFT 1998, L 166, s. 45) har følgende ordlyd:
  - »Bestemmelserne i dette direktiv gælder for:
    - a) systemer som defineret i artikel 2, litra a), der er underlagt lovgivningen i en medlemsstat, og som opererer i en hvilken som helst valuta, i [euro] eller i forskellige valutaer, som det pågældende system omregner indbyrdes
    - b) deltagere i et sådant system
    - c) sikkerhed, der stilles i forbindelse med:
      - deltagelse i et sådant system eller
      - transaktioner foretaget af medlemsstaternes centralbanker i deres egenskab af centralbank.«
- 4 Nævnte direktivs artikel 2, litra a), første afsnit, er affattet således:
  - »I dette direktiv forstås ved:
    - a) »system«: et formelt arrangement
      - mellem tre eller flere deltagere, hvortil ikke medregnes et eventuelt afregningsfirma, en eventuel central medkontrahent, et eventuelt clearinginstitut eller en eventuel indirekte deltager, med fælles regler og standardiserede ordninger for udførelse af overførselsordrer mellem deltagerne

- som er underlagt lovgivningen i en medlemsstat valgt af deltagerne, idet deltagerne dog kun kan vælge lovgivningen i en medlemsstat, hvor mindst en af dem har sit hovedkontor, og
- som, med forbehold af andre, strengere generelle vilkår, der måtte være fastsat i den nationale lovgivning, er betegnet som et system og anmeldt til Kommissionen af den medlemsstat, hvis lovgivning finder anvendelse, efter at den pågældende medlemsstat har sikret sig, at systemets regler er fyldestgørende.«

Direktiv 2002/47

5 1., 3.-5., 9., 10., 17. og 18. betragtning til direktiv 2002/47 har følgende ordlyd:

»(1) [Direktiv 98/26] udgjorde en milepæl med hensyn til etableringen af en hensigtsmæssig retlig ramme for betalingssystemer og værdipapirafviklingssystemer. Gennemførelsen af det pågældende direktiv har vist, hvor vigtigt det er at mindske den systemiske risiko, der er forbundet med sådanne systemer som følge af, at flere forskellige jurisdiktioner er involveret, og har også vist fordelene ved fælles regler for sikkerhed, der stilles i forbindelse med sådanne systemer.

[...]

(3) Der bør fastsættes en fællesskabsordning for sikkerhedsstillelse i form af værdipapirer og kontanter i henhold til aftaler om såvel pantsætning som overdragelse af ejendomsret, herunder genkøbsaftaler (repo'er). Dette vil bidrage til at gøre det finansielle marked mere integreret og omkostningseffektivt og det finansielle system i Fællesskabet mere stabilt, hvorved man fremmer den frie udveksling af tjenesteydelser og de frie kapitalbevægelser på det indre marked for finansielle tjenesteydelser. Dette direktiv vedrører navnlig bilaterale aftaler om finansiell sikkerhedsstillelse.

(4) Dette direktiv indgår i en retlig fællesskabsramme, der navnlig udgøres af ovennævnte direktiv [98/26] og af Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2001/24/EF af 4. april 2001 om sanering og likvidation af kreditinstitutter [(EFT 2001, L 125, s. 15)], Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2001/17/EF af 19. marts 2001 om sanering og likvidation af forsikringsselskaber [(EFT 2001, L 110, s. 28)] samt Rådets forordning (EF) nr. 1346/2000 af 29. maj 2000 om konkurs [(EFT 2000, L 160, s. 1)]. Direktivet ligger på linje med det generelle mønster i disse forudgående retsakter og er ikke i modstrid med dette. Direktivet supplerer nemlig disse eksisterende retsakter ved at behandle yderligere spørgsmål og gå videre end de pågældende retsakter for så vidt angår nogle af de spørgsmål, som allerede er omhandlet heri.

(5) For at forbedre den retlige sikkerhed i forbindelse med aftaler om finansiell sikkerhedsstillelse bør medlemsstaterne sikre, at visse bestemmelser i insolvenslovgivningen ikke finder anvendelse på sådanne aftaler, især de bestemmelser, der vil kunne hindre en faktisk realisation af den finansielle sikkerhed eller anfægte gyldigheden af nuværende metoder såsom bilateral slutafregning (close-out netting) og etablering af yderligere sikkerhed i form af supplerende sikkerhed og substitution af sikkerhed.

[...]

(9) For at begrænse de administrative byrder for parter, der benytter sig af finansiell sikkerhed inden for dette direktivs anvendelsesområde, bør den eneste sikringsakt, som kan kræves for finansiell sikkerhed i national lovgivning, være, at den finansielle sikkerhed leveres, overdrages, besiddes, registreres eller på anden måde bringes i sikkerhedshaverens eller en på dennes vegne handlende

persons besiddelse eller under disses kontrol, hvilket dog ikke udelukker sikkerhedsstillelsmetoder, der giver sikkerhedsstilleren lov til at substituere finansiel sikkerhed eller trække overskydende sikkerhed tilbage.

- (10) Af samme grund bør indgåelse, gyldighed, sikring mod tredjemand, eksigibilitet eller lovlighed som bevismateriale for så vidt angår en aftale om finansiel sikkerhedsstillelse eller etableringen af finansiel sikkerhed i henhold til en aftale om finansiel sikkerhedsstillelse ikke gøres betinget af, at der udføres en formel handling som f.eks. oprettelse af et dokument i en særlig form eller på en særlig måde, registrering hos et officielt eller offentligt organ eller registrering i et offentligt register, bekendtgørelse i en avis eller et tidsskrift, i et officielt organ eller en officiel publikation eller på nogen anden måde, anmeldelse til en embedsmand eller fremlæggelse af dokumentation i en særlig form med hensyn til oprettelsesdatoen for et dokument eller et instrument, størrelsen af de relevante finansielle forpligtelser eller noget andet forhold. Dette direktiv skal imidlertid skabe en balance mellem markedseffektivitet og aftaleparternes og tredjemands sikkerhed, således at man bl.a. undgår risikoen for svig. Denne balance opnås ved, at direktivet kun omfatter aftaler om finansiel sikkerhedsstillelse, som indebærer en eller anden form for rådighedsberøvelse, derved at den finansielle sikkerhed etableres, og hvor etableringen af den finansielle sikkerhed kan dokumenteres skriftligt eller ved hjælp af et varigt medium, således at den pågældende sikkerhed kan spores. [...]

[...]

- (17) Ved dette direktiv indføres en hurtig, ikke-formalistisk fyldestgørelsesprocedure for at sikre den finansielle stabilitet og begrænse afsmittende virkninger, hvis en part i en aftale om finansiel sikkerhedsstillelse misligholder aftalen. [...]

- (18) [...] Ved kontanter forstås kun penge, som er krediteret en konto, eller lignende fordringer på tilbagebetaling af penge (som f.eks. pengemarkedsindsud), idet rede penge således udtrykkeligt er udelukket.«

6 Direktivets artikel 1 med overskriften »Formål og anvendelsesområde« bestemmer:

»1. Dette direktiv fastsætter en fællesskabsordning for aftaler om finansiel sikkerhedsstillelse, der opfylder kravene i stk. 2 og 5, og for finansiel sikkerhed, der er stillet i overensstemmelse med betingelserne i stk. 4 og 5.

2. Sikkerhedshaveren og sikkerhedsstilleren skal begge tilhøre en af følgende kategorier:

- a) en offentlig myndighed [...]
- b) en centralbank [...]
- c) en finansiel institution, som er underlagt tilsyn [...]
- d) en central medkontrahent, et afregningsfirma eller et clearinginstitut som defineret i henholdsvis artikel 2, litra c), d) og e), i direktiv [98/26] [...]
- e) en juridisk person, herunder ikke-registrerede virksomheder og interessentskaber, forudsat at den anden part er en institution som defineret i litra a)-d).

3. Medlemsstaterne kan bestemme, at aftaler om finansiel sikkerhedsstillelse ikke er omfattet af direktivets anvendelsesområde, hvis en af parterne er en person som omhandlet i stk. 2, litra e).

[...]

4. a) Den finansielle sikkerhed, der stilles, skal bestå af kontanter eller finansielle instrumenter.

[...]

5. Dette direktiv finder anvendelse på finansiell sikkerhed fra det tidspunkt, hvor sikkerheden er stillet, og sikkerhedsstillelsen kan dokumenteres skriftligt.

Dokumentationen for, at den finansielle sikkerhed er stillet, skal gøre det muligt at identificere den stillede finansielle sikkerhed. I den henseende er det tilstrækkeligt at dokumentere, at sikkerhed i form af dematerialiserede værdipapirer er blevet krediteret eller udgør et tilgodehavende på den relevante konto, og at sikkerhed i form af kontanter er blevet krediteret eller udgør et tilgodehavende på en udpeget konto.

[...]«

7 Direktivets artikel 2 med overskriften »Definitioner« har følgende ordlyd:

»1. I dette direktiv forstås ved:

a) »aftale om finansiell sikkerhedsstillelse«: en aftale om finansiell sikkerhedsstillelse i form af overdragelse af ejendomsret eller en aftale om finansiell sikkerhedsstillelse i form af pantsætning, uanset om disse er dækket af en rammeaftale (master agreement) eller af »almindelige betingelser«

[...]

c) »aftale om finansiell sikkerhedsstillelse i form af pantsætning«: en aftale, ifølge hvilken en sikkerhedsstiller stiller finansiell sikkerhed som pant til fordel for eller til en sikkerhedshaver, og hvor sikkerhedsstilleren bevarer den fulde ejendomsret til den finansielle sikkerhed, når panteretten er etableret

d) »kontanter«: penge krediteret en konto i en hvilken som helst valuta eller lignende fordringer på tilbagebetaling af penge som f.eks. pengemarkedsindsud

[...]

f) »relevante finansielle forpligtelser«: forpligtelser, der er sikret ved en aftale om finansiell sikkerhedsstillelse, og som giver ret til kontant afregning og/eller levering af finansielle instrumenter.

Disse forpligtelser kan bestå af eller omfatte:

- i) eksisterende eller fremtidige, faktiske, betingede eller potentielle forpligtelser (herunder forpligtelser, der følger af en rammeaftale eller lignende aftale)
- ii) forpligtelser, som en anden end sikkerhedsstilleren har over for sikkerhedshaveren
- iii) forpligtelser af en bestemt klasse eller type, som opstår fra tid til anden

[...]

2. Når der i dette direktiv tales om at »stille« finansiell sikkerhed eller om »etablering« af finansiell sikkerhed, forstås der derved, at den finansielle sikkerhed leveres, overdrages, besiddes, registreres eller på anden måde bringes i sikkerhedshaverens eller en på dennes vegne handlende persons besiddelse eller under disses kontrol. En eventuel ret for sikkerhedsstilleren til at substituere finansiell sikkerhed eller trække overskydende finansiell sikkerhed tilbage berører ikke det forhold, at den finansielle sikkerhed anses som stillet til sikkerhedshaveren i overensstemmelse med dette direktiv.

3. Ved »skriftlig« forstås i dette direktiv også elektronisk lagring eller lagring ved hjælp af ethvert andet varigt medium.«

8 Samme direktivs artikel 3 med overskriften »Formelle krav« er affattet således:

»1. For så vidt angår en aftale om finansiel sikkerhedsstillelse må medlemsstaterne ikke gøre aftalens indgåelse, gyldighed, sikring mod tredjemand, eksigibilitet eller lovlighed som bevismateriale og heller ikke etableringen af den finansielle sikkerhed i henhold til en aftale om finansiel sikkerhedsstillelse betinget af, at der udføres en formel handling.

2. Stk. 1 berører ikke det forhold, at dette direktiv først finder anvendelse på finansiel sikkerhed, når sikkerheden er stillet, og sikkerhedsstillelsen kan dokumenteres skriftligt, og når aftalen om finansiel sikkerhedsstillelse kan dokumenteres skriftligt eller på en måde, der retligt kan sidestilles hermed.«

9 Artikel 4 i direktiv 2002/47 med overskriften »Fuldbgyrdelse af aftaler om finansiel sikkerhedsstillelse« bestemmer:

»1. Medlemsstaterne sikrer, at sikkerhedshaveren, når der opstår en fyldestgørelsesgrund, kan realisere finansiel sikkerhed, som er stillet i henhold til og i overensstemmelse med vilkårene i en aftale om finansiel sikkerhedsstillelse i form af pantsætning, på en af følgende måder:

[...]

b) kontanter, ved at modregne beløbet i eller anvende dette til at indfri de relevante finansielle forpligtelser.

[...]

4. De i stk. 1 nævnte måder at realisere den finansielle sikkerhed på kan med forbehold af de vilkår, der er fastsat i aftalen om finansiel sikkerhedsstillelse i form af pantsætning, ikke mødes med noget krav om:

a) at der forud skal være givet meddelelse om den påtænkte realisation

b) at vilkårene for realisationen skal godkendes af en domstol, en embedsmand eller en anden person

c) at realisationen skal ske ved offentlig auktion eller på en anden foreskrevet måde

d) at en eventuel yderligere periode skal være udløbet.

5. Medlemsstaterne sikrer, at en aftale om finansiel sikkerhedsstillelse kan få virkning i overensstemmelse med de i aftalen fastsatte vilkår, uanset om der indledes eller foregår likvidation eller saneringsforanstaltninger over for sikkerhedsstilleren eller sikkerhedshaveren.

[...]«

10 Direktivets artikel 8 med overskriften »Tilfælde, hvor visse insolvensbestemmelser ikke finder anvendelse« bestemmer:

»1. Medlemsstaterne sikrer, at aftaler om finansiel sikkerhedsstillelse samt etablering af finansiel sikkerhed i henhold til sådanne aftaler ikke kan erklæres ugyldige eller annulleres eller omstødes alene på det grundlag, at aftalen om finansiel sikkerhedsstillelse er indgået, eller at den finansielle sikkerhed er stillet:

- a) på datoen for indledning af likvidation eller saneringsforanstaltninger, men forud for den retsafgørelse eller det dekret, der udløser denne indledning, eller
- b) i en nærmere fastsat periode forud for indledningen af likvidation eller saneringsforanstaltninger eller forud for afsigelsen af en retsafgørelse eller et dekret eller iværksættelsen af enhver anden foranstaltning eller enhver anden begivenheds indtræden under en likvidation eller saneringsforanstaltninger.

2. Medlemsstaterne sikrer, at når en aftale om finansiel sikkerhedsstillelse eller en relevant finansiel forpligtelse er indgået, eller en finansiel sikkerhed er stillet på datoen for, men efter tidspunktet for indledningen af likvidation eller saneringsforanstaltninger, kan aftalen eller forpligtelsen kræves opfyldt og er bindende over for tredjemand, hvis sikkerhedshaveren kan bevise, at han ikke vidste eller burde vide, at der var indledt likvidation eller saneringsforanstaltninger.

3. Hvis en aftale om finansiel sikkerhed omfatter:

- a) en forpligtelse til at stille finansiel sikkerhed eller supplerende finansiel sikkerhed for at tage hensyn til ændringer i værdien af den finansielle sikkerhed eller i størrelsen af de relevante finansielle forpligtelser, eller
- b) en ret til at trække finansiel sikkerhed tilbage ved – gennem substitution eller ombytning – at stille en finansiel sikkerhed, som i alt væsentligt har samme værdi

sikrer medlemsstaterne, at etableringen af finansiel sikkerhed, supplerende finansiel sikkerhed eller substituerende finansiel sikkerhed i henhold til en sådan forpligtelse eller ret ikke anses for ugyldig, ikke kan omstødes og ikke kan annulleres alene på det grundlag:

- i) at sikkerheden blev stillet på datoen for indledningen af likvidation eller saneringsforanstaltninger, men forud for afsigelsen af den retsafgørelse eller det dekret, der udløser denne indledning, eller i en nærmere fastsat periode forud for indledningen af likvidation eller saneringsforanstaltninger eller forud for afsigelsen af en retsafgørelse eller et dekret eller iværksættelsen af enhver anden foranstaltning eller enhver anden begivenheds indtræden under en likvidation eller saneringsforanstaltninger, og/eller
- ii) at de relevante finansielle forpligtelser blev pådraget forud for datoen for etableringen af den finansielle sikkerhed, den supplerende finansielle sikkerhed eller den substituerende finansielle sikkerhed.

[...]«

Lettisk ret

11 Finanšu nodrošinājuma likums (lov om finansiel sikkerhedsstillelse) blev vedtaget med henblik på gennemførelse af direktiv 2002/47 i lettisk ret.

Twisten i hovedsagen og de præjudicielle spørgsmål

- 12 Den 14. april 2007 indgik Izdevniecība Stilus SIA, i hvis rettigheder Private Equity Insurance Group er indtrådt, en standardaftale med Swedbank om en anfordringskonto. Denne aftale indeholder et aftalevilkår om finansiel sikkerhedsstillelse, i henhold til hvilket de midler, som indsættes på Izdevniecība Stilus' anfordringskonto, pantsættes til banken som finansiel sikkerhed for alle Swedbanks fordringer mod Izdevniecība Stilus.
- 13 Den 25. oktober 2010 blev Izdevniecība Stilus erklæret konkurs. Kurator i konkursboet indgik efterfølgende en ny aftale med Swedbank om en anfordringskonto med det samme vilkår om finansiel sikkerhedsstillelse i form af pantsætning.
- 14 Den 8. juni 2011 hævdede Swedbank et beløb på 192,30 lettiske lats (LVL) (ca. 274 EUR) på Izdevniecība Stilus' anfordringskonto som provision for administration af kontoen for perioden frem til konkursbegæringen.
- 15 Izdevniecība Stilus, repræsenteret ved kuratoren, anlagde sag mod Swedbank med påstand om tilbagebetaling af dette beløb og påberåbte sig principperne i national ret om, at alle kreditorer skal behandles lige under insolvensbehandling, og om forbud mod, at den enkelte kreditor foretager individuelle handlinger, der kan være til skade for de øvrige kreditorer.
- 16 Den lettiske ret i første instans og den lettiske appelret gav ikke medhold i påstanden, idet den navnlig henviste til lov om finansiel sikkerhedsstillelse, hvis bestemmelser unddrager finansiel sikkerhedsstillelse fra konkursrettens anvendelsesområde. Herefter blev der iværksat kassationsanke ved Augstākās tiesas Civillietu departaments (afdeling for civile sager ved den øverste domstol, Letland).
- 17 Nævnte domstol har i denne forbindelse anført, at direktiv 2002/47 blev vedtaget i sammenhæng med bl.a. direktiv 98/26, som vedrører betalingssystemer og værdipapirafviklingssystemer. Derfor har denne domstol for det første rejst spørgsmålet om, hvorvidt direktiv 2002/47 også finder anvendelse på midler, der er indsat på en almindelig bankkonto såsom den i hovedsagen omhandlede, der anvendes uden for rammerne af de betalingssystemer og værdipapirafviklingssystemer, som er omhandlet i artikel 1 og 2 i direktiv 98/26.
- 18 For det andet er Augstākā Civillietu departaments (afdeling for civile sager ved den øverste domstol) i tvivl om, hvorvidt fortrinsbehandlingen af finansiel sikkerhedsstillelse i forhold til alle de øvrige former for sikkerhedsstillelse, navnlig dem, der er opført i et offentligt register, som f.eks. pant i fast ejendom, er forenelig med princippet om ligebehandling af kreditorerne i forbindelse med en insolvensbehandling. Den nævnte domstol ønsker navnlig oplyst, om en sådan fortrinsbehandling er berettiget og forholdsmæssig, henset til de mål, som tilstræbes med direktiv 2002/47.
- 19 For det tredje har den forelæggende ret oplyst, at lov om finansiel sikkerhedsstillelse gælder for de i artikel 1, stk. 2, litra e), i direktiv 2002/47 omhandlede personer såvel som for fysiske personer. Retten er derfor i tvivl om dels, hvorvidt denne direktivbestemmelse tillader, at direktivets regler udvides til at omfatte personer, der udtrykkeligt er udeladt fra dets anvendelsesområde, dels – såfremt dette er tilfældet – hvorvidt nævnte bestemmelse er direkte anvendelig. Den forelæggende ret har medgivet, at der i forbindelse med hovedsagen er tale om rent hypotetiske spørgsmål, men den finder, at spørgsmålene kan vise sig at være relevante i tilfælde af, at Latvijas Republikas Satversmes tiesa (Republikken Letlands forfatningsdomstol) eventuelt foretager en prøvelse af forfatningsmæssigheden af lov om finansiel sikkerhedsstillelse.

- 20 Under disse omstændigheder har Augstākās tiesas Civillietu departaments (afdeling for civile sager ved den øverste domstol) besluttet at udsætte sagen og forelægge Domstolen følgende præjudicielle spørgsmål:
- »1) Skal bestemmelserne i artikel 4 i direktiv 2002/47 om realisering af finansiel sikkerhed, henset til første og fjerde betragtning til direktivet, fortolkes således, at disse bestemmelser alene finder anvendelse på konti, der anvendes ved afregning i forbindelse med værdipapirafviklingssystemer, eller således at de også finder anvendelse på enhver konto, der er åbnet i en bank, herunder en anfordringskonto, der ikke anvendes ved afregning af værdipapirtransaktioner?
  - 2) Skal bestemmelserne i artikel 3 og 8 i direktiv 2002/47, henset til tredje og femte betragtning til direktivet, fortolkes således, at direktivets formål er at sikre en for kreditinstitutter særlig gunstig fortrinsbehandling i tilfælde af deres kunders [insolvensbehandling], navnlig i forhold til disse kunders øvrige kreditorer, såsom ansatte, med hensyn til deres lønkrav, staten, med hensyn til skattemæssige krav, og øvrige sikrede kreditorer, hvis fordringer er sikret ved sikkerhedsstillelser, der er beskyttet af den offentlige troværdighed i form af registrering i et offentligt register?
  - 3) Skal artikel 1, stk. 2, litra e), i direktiv 2002/47 forstås således, at det er et instrument til minimumsharmonisering eller fuld harmonisering, dvs. skal den fortolkes således, at medlemsstaterne har mulighed for at anvende denne bestemmelse på personer, der udtrykkeligt falder uden for direktivets anvendelsesområde?
  - 4) Er artikel 1, stk. 2, litra e), i direktiv 2002/47 direkte anvendelig?
  - 5) Kan fortolkningen af direktiv 2002/47 anvendes til at gøre et som det i hovedsagen omhandlede vilkår om finansiel sikkerhedsstillelse i form af pantsætning, der er baseret på national ret, ugyldigt, såfremt formålet med og anvendelsesområdet for dette direktiv er mere begrænset end det faktiske formål med og anvendelsesområde for den nationale lov, som er vedtaget med henblik på gennemførelse af direktivet?»

Om de præjudicielle spørgsmål

Det første og det andet spørgsmål

- 21 Med det første og det andet spørgsmål, der skal behandles samlet, ønsker den forelæggende ret nærmere bestemt oplyst, om direktiv 2002/47 skal fortolkes således, at det giver indehaveren af en finansiel sikkerhed som den i hovedsagen omhandlede, i henhold til hvilken midler indsat på en bankkonto pantsættes til banken til sikkerhed for alle dennes fordringer mod kontohaveren, ret til at realisere denne sikkerhed, uanset om der indledes en insolvensbehandling mod sikkerhedsstilleren.
- 22 I denne forbindelse bemærkes, at direktiv 2002/47 ifølge tredje betragtning hertil har til formål at gøre det finansielle marked mere integreret og omkostningseffektivt samt det finansielle system i Den Europæiske Union mere stabilt.
- 23 Til dette formål er der ved direktivet indført en ordning, der, som det fremgår af 5., 9., 10. og 17. betragtning til direktivet, skal begrænse de administrative byrder for parter, der benytter sig af finansiel sikkerhed inden for dets anvendelsesområde, forbedre retssikkerheden i forbindelse med finansiel sikkerhedsstillelse ved at sikre, at visse bestemmelser i insolvenslovgivningen ikke finder anvendelse herpå, og at indføre en hurtig, ikke-formalistisk fyldestgørelsesprocedure for at sikre den finansielle stabilitet og begrænse afsmittende virkninger, hvis en part i en aftale om finansiel sikkerhedsstillelse misligholder aftalen.

- 24 For det første er det således i henhold til direktivets artikel 3 i det væsentlige forbudt for medlemsstaterne at gøre indgåelsen, gyldigheden, sikringen mod tredjemand, eksigibiliteten eller lovligheden som bevismateriale af en aftale om finansiel sikkerhedsstillelse, eller af etableringen af den finansielle sikkerhed i henhold til en aftale om finansiel sikkerhedsstillelse, betinget af, at der udføres en formel handling.
- 25 For det andet bestemmer artikel 4, stk. 1, i direktiv 2002/47, at indehaveren af en finansiel sikkerhed i form af pantsætning skal kunne realisere sikkerheden på en af de måder, der er beskrevet i denne artikel. I henhold til dette direktivs artikel 4, stk. 5, sikrer medlemsstaterne, at en aftale om finansiel sikkerhedsstillelse kan få virkning i overensstemmelse med de i aftalen fastsatte vilkår, uanset om der indledes eller foregår likvidation eller saneringsforanstaltninger over for sikkerhedsstilleren eller sikkerhedshaveren.
- 26 Den ved direktiv 2002/47 indførte ordning udelukker derfor, at anvendelsen af finansiel sikkerhedsstillelse kan gøres betinget af, at der udføres formelle handlinger, og giver samtidig sikkerhedshaveren ret til at realisere denne form for sikkerhed, uanset om der indledes en insolvensbehandling mod sikkerhedsstilleren.
- 27 Efter at dette er fastslået, skal det afgøres, om en sikkerhedsstillelse som den i hovedsagen omhandlede er omfattet af dette direktivs anvendelsesområde.
- 28 Herved bemærkes, at det er ubestridt, at den i hovedsagen omhandlede sikkerhedsstillelse er omfattet af nævnte direktivs personelle anvendelsesområde, således som det præciseres i direktivets artikel 1, stk. 2.
- 29 Hvad angår direktivets materielle anvendelsesområde må det for det første konstateres, at de forpligtelser, som er dækket af sikkerheden, skal udgøre »relevante finansielle forpligtelser« som omhandlet i dette direktivs artikel 2, stk. 1, litra f). Ifølge den definition, som gives i denne bestemmelse, er »relevante finansielle forpligtelser« forpligtelser, der er sikret ved en aftale om finansiel sikkerhedsstillelse, og som giver ret til kontant afregning og/eller levering af finansielle instrumenter. De kan bestå af eller omfatte eksisterende eller fremtidige forpligtelser, herunder forpligtelser, der følger af en rammeaftale eller lignende aftale, forpligtelser, som en anden end sikkerhedsstilleren har over for sikkerhedshaveren, eller forpligtelser af en bestemt klasse eller type, som opstår fra tid til anden.
- 30 Som samtlige parter, der har afgivet indlæg for Domstolen, har anført, omfatter den i artikel 2, stk. 1, litra f), i direktiv 2002/47 indeholdte definition af »relevante finansielle forpligtelser« en situation som den i hovedsagen omhandlede, hvor sikkerheden dækker alle bankens fordringer mod kontohaveren.
- 31 Således bemærkes for det første, at da der ikke er fastsat nogen udtrykkelig begrænsning ifølge ordlyden af direktiv 2002/47, skal udtrykket »forpligtelser, som giver ret til kontant afregning« i den i artikel 2, stk. 1, litra f), i direktiv 2002/47 indeholdte definition forstås således, at de omfatter enhver forpligtelse, som giver ret til kontant afregning, og dermed også almindelig pengegæld, som en kontohaver har overfor sin bank, såsom den provision for administration af kontoen, der er omhandlet i hovedsagen.
- 32 For det andet bemærkes, at for så vidt som de relevante finansielle forpligtelser, ifølge selve ordlyden af den i artikel 2, stk. 1, litra f), i direktiv 2002/47 indeholdte definition, kan bestå af eller omfatte eksisterende eller fremtidige forpligtelser, herunder forpligtelser, der følger af en rammeaftale eller lignende aftale, omfatter denne definition også en situation som den i hovedsagen omhandlede, hvor sikkerheden ikke alene dækker en enkelt forpligtelse, men samtlige fordringer, som banken har mod kontohaveren.

- 33 Endelig bemærkes, at den i direktiv 2002/47 omhandlede sikkerhed i henhold til direktivets artikel 1, stk. 4, litra a), skal stilles i form af finansielle instrumenter eller kontanter. Begrebet »kontanter« er i nævnte direktivs artikel 2, stk. 1, litra d), defineret som penge krediteret en konto eller lignende fordringer på tilbagebetaling af penge, som f.eks. pengemarkedsindskud. Det fremgår desuden af 18. betragtning til direktivet, at rede penge er udelukket fra denne definition. Da der ikke er fastsat andre undtagelser i direktiv 2002/47 må det konstateres, at nævnte definition, således som generaladvokaten har anført i punkt 29 i forslaget til afgørelse, omfatter midler indsat på en bankkonto som den i hovedsagen omhandlede.
- 34 Med hensyn til det af den forelæggende ret rejste spørgsmål om, hvorvidt direktiv 2002/47's materielle anvendelsesområde, henset til den sammenhæng, hvori direktivet blev vedtaget, skal begrænses til kun at omfatte midler indsat på konti, der anvendes i forbindelse med de i artikel 1 og 2 i direktiv 98/26 omhandlede betalingssystemer og værdipapirafviklingssystemer, bemærkes, at en sådan begrænsning ikke har nogen støtte i ordlyden af direktiv 2002/47. Derimod er det modsatte tilfældet, for selv om direktiv 2002/47, som det fremgår af første og fjerde betragtning til dette direktiv, ganske vist blev vedtaget i sammenhæng med bl.a. direktiv 98/26, og selv om EU-lovgiver fandt, at det var en fordel at fastsætte fælles regler for sikkerhed, der stilles inden for rammerne af de i sidstnævnte direktiv omhandlede betalings- og afviklingssystemer, har dette direktiv, som det også er anført i fjerde betragtning hertil, ikke desto mindre suppleret de eksisterende retsakter ved at behandle yderligere spørgsmål og gå videre end de pågældende retsakter. Desuden bekræfter begrundelsen for forslaget til Europa-Parlamentets og Rådets direktiv om aftaler om finansiell sikkerhedsstillelse (EFT 2001, C 180 E, s. 312), således som generaladvokaten har anført i punkt 31 i forslaget til afgørelse, ligeledes, at direktiv 2002/47 blev vedtaget med det formål at række ud over direktiv 98/26's anvendelsesområde.
- 35 Det følger heraf, at direktiv 2002/47's materielle anvendelsesområde ikke kan anses for at være begrænset til midler indsat på konti, der anvendes inden for rammerne af de i direktiv 98/26 omhandlede betalingssystemer og værdipapirafviklingssystemer.
- 36 Når dette er fastslået, bemærkes, at direktiv 2002/47 i overensstemmelse med dets artikel 1, stk. 5, første afsnit, finder anvendelse på finansiell sikkerhedsstillelse fra det tidspunkt, hvor sikkerheden er stillet, og sikkerhedsstillelsen kan dokumenteres skriftligt, hvorved i henhold til dette direktivs artikel 2, stk. 3, også forstås elektronisk lagring eller lagring ved hjælp af ethvert andet varigt medium. Nævnte direktivs artikel 3, stk. 2, bestemmer udtrykkeligt, at forbuddet mod at gøre etableringen af en finansiell sikkerhed betinget af, at der udføres en formel handling, ikke berører det forhold, at dette direktiv først finder anvendelse på finansiell sikkerhed, når sikkerheden er stillet, og for så vidt som sikkerhedsstillelsen kan dokumenteres skriftligt.
- 37 I henhold til den i artikel 2, stk. 2, første punktum, i direktiv 2002/47 indeholdte definition forstås ved etablering af sikkerhed, at den finansielle sikkerhed leveres, overdrages, besiddes, registreres eller på anden måde bringes i sikkerhedshaverens eller en på dennes vegne handlende persons besiddelse eller under disses kontrol.
- 38 Imidlertid præciserer nævnte direktiv ikke betingelserne for, hvornår kriteriet om sikkerhedshavers »besiddelse af eller kontrol med« den finansielle sikkerhed er opfyldt i tilfælde af en immateriel sikkerhedsstillelse som den i hovedsagen omhandlede, der vedrører midler indsat på en bankkonto.
- 39 I mangel af en udtrykkelig henvisning til medlemsstaternes ret skal det nævnte kriterium undergives en selvstændig og ensartet fortolkning i hele Unionen, der skal søges under hensyntagen til dets ordlyd, kontekst og formål (jf. i denne retning dom af 16.7.2015, A, C-184/14, EU:C:2015:479, præmis 31 og 32 og den deri nævnte retspraksis).

- 40 Herved fremgår det af tiende betragtning til direktiv 2002/47, at direktivet skal skabe en balance mellem på den ene side markedseffektiviteten ved at undgå formalisme i forbindelse med etablering af finansiell sikkerhed og på den anden side sikkerhed for parterne i aftalen om finansiell sikkerhedsstillelse og for tredjemand ved at kræve, at etableringen af den finansielle sikkerhed indebærer en eller anden form for rådighedsberøvelse.
- 41 Kravet om etablering af den finansielle sikkerhed har således til formål at sikre, at sikkerhedshaveren, som er udpeget i aftalen om finansiell sikkerhedsstillelse, faktisk er i stand til at råde over sikkerheden i tilfælde af, at den begivenhed, som bevirker, at sikkerheden kan realiseres, indtræder.
- 42 Det skal tilføjes, at det fremgår af 17. betragtning til direktiv 2002/47, at der ved direktivet indføres en hurtig, ikke-formalistisk fyldestgørelsesprocedure for at sikre den finansielle stabilitet og begrænse afsmittende virkninger, hvis en part i en aftale om finansiell sikkerhedsstillelse misligholder aftalen. Da kravet om etablering af den finansielle sikkerhed garanterer, at sikkerhedshaveren faktisk vil være i stand til at råde over sikkerheden, kan dette krav fremme et sådant formål.
- 43 Desuden fastsættes det ved ordlyden af artikel 2, stk. 2, andet punktum, i direktiv 2002/47, at en ret for sikkerhedsstilleren til at substituere finansiell sikkerhed eller trække overskydende finansiell sikkerhed tilbage ikke berører det forhold, at den finansielle sikkerhed anses for stillet til sikkerhedshaveren. Denne ret vil imidlertid miste sin betydning, såfremt det antages, at indehaveren af en sikkerhed i form af midler indsat på en bankkonto har opnået »rådighed eller kontrol« over disse midler, også i den situation, hvor kontohaveren frit kan råde herover.
- 44 Det følger heraf, at indehaveren af en sikkerhed som den i hovedsagen omhandlede, der vedrører midler indsat på en almindelig bankkonto, kun kan anses for at have opnået »rådighed eller kontrol« over disse midler, hvis sikkerhedsstilleren er hindret adgang til at råde herover.
- 45 Endvidere bemærkes, at en finansiell sikkerhed principielt ikke er omfattet af direktiv 2002/47's anvendelsesområde, hvis den er stillet efter, at der er indledt en insolvensbehandling.
- 46 Dette direktivs artikel 8, stk. 1 og 3, er i det væsentlige til hinder for, at en insolvensbehandling kan have tilbagevirkende kraft for finansiell sikkerhed, der er stillet, før denne behandling indledes. Derimod fremgår det af artikel 8, stk. 2, i nævnte direktiv, at når en sikkerhed er blevet stillet efter tidspunktet for indledningen af en insolvensbehandling, kan aftalen om sikkerhedsstillelse kun undtagelsesvis kræves opfyldt og være bindende over for tredjemand, nemlig udelukkende hvis sikkerheden er stillet den dato, hvor insolvensbehandlingen blev indledt, og hvis sikkerhedshaveren kan bevise, at han ikke vidste eller burde vide, at der var indledt en sådan behandling. Som generaladvokaten har anført i punkt 63 og 64 i forslaget til afgørelse, følger det heraf, at med undtagelse af de i direktivets artikel 8, stk. 2, opstillede tilfælde omfatter direktivet ikke sikkerhed stillet efter indledningen af en insolvensbehandling.
- 47 Henset til konstateringerne i denne doms præmis 44 og 46 tilkommer det navnlig den forelæggende ret at efterprøve dels, om de midler, som Swedbank har hævet på Izdevniecība Stilus' konto, blev indsat på denne konto, før insolvensbehandlingen blev indledt, eller om de blev indsat på kontoen på den dato, hvor denne behandling blev indledt, idet Swedbank har bevist, at denne ikke vidste eller burde vide, at insolvensbehandlingen var blevet indledt, dels, om Izdevniecība Stilus var hindret adgang til at råde over disse midler, efter at de var blevet indsat på nævnte konto.
- 48 Med forbehold for den forelæggende rets efterprøvelse heraf synes disse betingelser ikke at være opfyldt i det foreliggende tilfælde. Under retsmødet for Domstolen var hovedsagens parter således enige om dels, at de af Swedbank hævdede midler først var blevet indsat på den pågældende konto efter den dato, hvor insolvensbehandlingen blev indledt, dels, at den i hovedsagen omhandlede aftale om finansiell sikkerhedsstillelse ikke indeholder nogen bestemmelse om, at Izdevniecība Stilus var hindret adgang til at råde over disse midler efter deres indsættelse på denne konto.

- 49 Endelig er der, for så vidt som den forelæggende ret er i tvivl om, hvorvidt den ved direktiv 2002/47 indførte ordning er forenelig med princippet om ligebehandling af kreditorerne i forbindelse med en insolvensbehandling, endvidere anledning til at minde om, at, ifølge Domstolens faste praksis, er princippet om lighed for loven, som er fastsat i artikel 20 i Den Europæiske Unions charter om grundlæggende rettigheder, et almindeligt princip i EU-retten, der kræver, at ensartede forhold ikke må behandles forskelligt, og at forskellige forhold ikke må behandles ensartet, medmindre en sådan differentiering er objektivt begrundet. En forskellig behandling er berettiget, når den er baseret på et objektivt og rimeligt kriterium, dvs. når den beror på et med den pågældende lovgivning lovligt tilstræbt formål, og når forskellen står i rimeligt forhold til det formål, som tilstræbes med denne behandling (dom af 17.10.2013, Schaible, C-101/12, EU:C:2013:661, præmis 76 og 77 samt den deri nævnte retspraksis).
- 50 Som det fremgår af denne doms præmis 26, udelukker den ved direktiv 2002/47 indførte ordning, at etableringen af finansiel sikkerhed kan gøres betinget af, at der udføres formelle handlinger, og giver samtidig sikkerhedshaveren ret til at realisere denne form for sikkerhed, uanset om der indledes en insolvensbehandling mod sikkerhedsstilleren. Denne ordning giver derfor finansiel sikkerhedsstillelse en fordel i forhold til andre former for sikkerhedsstillelse, der ikke er omfattet af dette direktivs anvendelsesområde.
- 51 Det må imidlertid konstateres, at en sådan forskellig behandling er baseret på et objektivt kriterium, der beror på det med direktiv 2002/47 lovligt tilstræbte formål, som er at forbedre retssikkerheden i forbindelse med, og effektiviteten af, finansielle sikkerhedsstillinger med henblik på at gøre det finansielle system mere stabilt.
- 52 Desuden nævner forelæggelsesafgørelsen intet forhold, på baggrund af hvilket det kan antages, at denne forskellige behandling er uforholdsmæssig i forhold til det tilstræbte formål. I denne forbindelse skal det navnlig tages i betragtning, at anvendelsen af direktiv 2002/47 *ratione materiae* afhænger af, om der er blevet etableret en sikkerhed, og kræver, med forbehold for dette direktivs artikel 8, stk. 2, at dette er sket, inden en insolvensbehandling indledes. Det følger heraf, således som generaladvokaten har anført i punkt 65 i forslaget til afgørelse, at beløb, der er indsat på sikkerhedsstillers konto, efter at en insolvensbehandling er indledt, principielt ikke kan være omfattet af direktiv 2002/47. Hvad i øvrigt angår nævnte direktivs anvendelse *ratione personae* giver dets artikel 1, stk. 3, medlemsstaterne lov til at udelukke aftaler om finansiel sikkerhedsstillelse, hvor en af parterne er en person som omhandlet i dette direktivs artikel 1, stk. 2, litra c). Endelig bemærkes, at den ved direktiv 2002/47 indførte ordning kun vedrører en del af sikkerhedsstillers aktiver, med hensyn til hvilken sidstnævnte har accepteret en eller anden form for rådighedsberøvelse.
- 53 Under disse omstændigheder må det fastslås, at gennemgangen af det første og det andet præjudicielle spørgsmål intet har frembragt, der kan rejse tvivl om gyldigheden af direktiv 2002/47 i lyset af ligebehandlingsprincippet.
- 54 Henset til de ovenfor anførte bemærkninger skal det første og det andet spørgsmål besvares med, at direktiv 2002/47 skal fortolkes således, at det kun giver indehaveren af en finansiel sikkerhed som den i hovedsagen omhandlede, i henhold til hvilken midler indsat på en bankkonto pantsættes til banken til sikkerhed for alle dennes fordringer mod kontohaveren, ret til at realisere denne sikkerhed, uanset om der indledes en insolvensbehandling mod sikkerhedsstilleren, hvis de midler, der er genstand for nævnte sikkerhedsstillelse, blev indsat på den pågældende konto, før insolvensbehandlingen blev indledt, eller hvis de blev indsat på kontoen på den dato, hvor denne behandling blev indledt, idet banken har bevist, at denne ikke vidste eller burde vide, at nævnte behandling var blevet indledt, og hvis kontohaveren var hindret adgang til at råde over disse midler, efter at de var blevet indsat på denne konto.

Om det tredje og det fjerde spørgsmål

- 55 Med det tredje og det fjerde spørgsmål ønsker den forelæggende ret nærmere bestemt oplyst, om artikel 1, stk. 2, litra e), i direktiv 2002/47 skal fortolkes således, at medlemsstaterne har mulighed for at lade fysiske personer falde ind under dette direktivs personelle anvendelsesområde, og om denne bestemmelse er direkte anvendelig.
- 56 I denne forbindelse bemærkes, at ifølge Domstolens faste praksis er begrundelsen for et præjudicielt spørgsmål ikke, at der skal afgives responsa vedrørende generelle eller hypotetiske spørgsmål, men at der foreligger et behov med henblik på selve afgørelsen af en retstvist, der vedrører EU-retten (jf. i denne retning dom af 7.11.2013, *Romeo*, C-313/12, EU:C:2013:718, præmis 40 og den deri nævnte retspraksis).
- 57 I det foreliggende tilfælde har den forelæggende ret medgivet, at det tredje og det fjerde spørgsmål er rent hypotetiske i forbindelse med hovedsagen, idet denne ikke involverer nogen fysisk person.
- 58 Som generaladvokaten har anført i punkt 71 i forslaget til afgørelse, kan den omstændighed, at disse spørgsmål kan vise sig at være relevante i forbindelse med Latvijas Republikas Satversmes tiesas (Republikken Letlands forfatningsdomstol) eventuelle prøvelse af forfatningsmæssigheden af lov om finansiel sikkerhedsstillelse, ikke ændre det forhold, at disse spørgsmål er rent hypotetiske i den foreliggende hovedsag.
- 59 På denne baggrund skal det tredje og det fjerde spørgsmål afvises.

Det femte spørgsmål

- 60 Med det femte spørgsmål ønsker den forelæggende ret nærmere bestemt oplyst, om fortolkningen af direktiv 2002/47 kan anvendes til at gøre et som det i hovedsagen omhandlede vilkår om finansiel sikkerhedsstillelse i form af pantsætning, der er baseret på national ret, ugyldigt, såfremt formålet med og anvendelsesområdet for dette direktiv er mere begrænset end formålet med og anvendelsesområdet for den nationale lov, som gennemfører direktivet.
- 61 Ifølge Domstolens faste praksis fremgår kravene til indholdet af en anmodning om præjudiciel afgørelse udtrykkeligt af artikel 94 i Domstolens procesreglement, som den forelæggende ret forventes at have kendskab til og iagttage nøje inden for rammerne af det samarbejde, der er indført ved artikel 267 TEUF (kendelse af 12.5.2016, *Security Service m.fl.*, C-692/15 – C-694/15, EU:C:2016:344, præmis 18, og af 8.9.2016, *Google Ireland og Google Italy*, C-322/15, EU:C:2016:672, præmis 15).
- 62 Den forelæggende ret skal således angive de præcise grunde til, at den finder, at der er tvivl om fortolkningen af visse EU-retlige bestemmelser, og at den finder det nødvendigt at forelægge Domstolen præjudicielle spørgsmål. Domstolen har allerede fastslået, at det er nødvendigt, at den nationale ret i det mindste i et vist omfang angiver begrundelsen for valget af de EU-retlige bestemmelser, som den ønsker fortolket, og angiver den forbindelse, som efter dens opfattelse består mellem disse bestemmelser og den nationale lovgivning, der finder anvendelse i sagen (dom af 10.3.2016, *Safe Interenvíos*, C-235/14, EU:C:2016:154, præmis 115, og kendelse af 12.5.2016, *Security Service m.fl.*, C-692/15 – C-694/15, EU:C:2016:344, præmis 20).
- 63 Det skal i denne forbindelse bemærkes, at de i forelæggelsesafgørelserne indeholdte oplysninger ikke blot tjener til at sætte Domstolen i stand til at give hensigtsmæssige svar, men også til at give medlemsstaternes regeringer samt andre berørte parter mulighed for at afgive indlæg i henhold til artikel 23 i statuten for Den Europæiske Unions Domstol (jf. i denne retning dom af 5.7.2016, *Ognyanov*, C-614/14, EU:C:2016:514, præmis 20, og kendelse af 8.9.2016, *Google Ireland og Google Italy*, C-322/15, EU:C:2016:672, præmis 17).

- 64 I det foreliggende tilfælde har den forelæggende ret alene stillet det femte spørgsmål uden at give yderligere forklaringer i begrundelsen for forelæggelsesafgørelsen. I spørgsmålets ordlyd er der blot henvist generelt til den hypotese, at formålet med og anvendelsesområdet for direktiv 2002/47 skulle være mere begrænset end formålet med og anvendelsesområdet for den nationale lov, uden at det er angivet, hvilke konkrete forhold eller bestemmelser i dette direktiv og i den nationale lov der har foranlediget den forelæggende ret til at stille dette spørgsmål.
- 65 Det er derfor ikke muligt at nå til en klar forståelse af den hypotese, som den forelæggende ret henviser til i det femte spørgsmål. Navnlig kan Domstolen ikke på grundlag af forelæggelsesafgørelsen afgøre, om den forelæggende ret sigter til den situation – som i hovedsagen er rent hypotetisk – at direktiv 2002/47's personelle anvendelsesområde er mere begrænset end den nationale lovs anvendelsesområde, eller om den forelæggende ret sigter til andre hypoteser.
- 66 På grund af disse mangler gør den forelæggende ret det hverken muligt for medlemsstaternes regeringer og andre berørte parter som omhandlet i artikel 23 i statuten for Den Europæiske Unions Domstol at afgive hensigtsmæssige indlæg vedrørende det femte spørgsmål eller for Domstolen at give den forelæggende ret et hensigtsmæssigt svar med henblik på at afgøre tvisten i hovedsagen.
- 67 På denne baggrund skal det femte spørgsmål afvises.

Sagens omkostninger

- 68 Da sagens behandling i forhold til hovedsagens parter udgør et led i den sag, der verserer for den forelæggende ret, tilkommer det denne at træffe afgørelse om sagens omkostninger. Bortset fra nævnte parters udgifter kan de udgifter, som er afholdt i forbindelse med afgivelse af indlæg for Domstolen, ikke erstattes.

På grundlag af disse præmisser kender Domstolen (Fjerde Afdeling) for ret:

Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2002/47/EF af 6. juni 2002 om aftaler om finansiel sikkerhedsstillelse skal fortolkes således, at det kun giver indehaveren af en finansiel sikkerhed som den i hovedsagen omhandlede, i henhold til hvilken midler indsat på en bankkonto pantsættes til banken til sikkerhed for alle dennes fordringer mod kontohaveren, ret til at realisere denne sikkerhed, uanset om der indledes en insolvensbehandling mod sikkerhedsstilleren, hvis de midler, der er genstand for nævnte sikkerhedsstillelse, blev indsat på den pågældende konto, før insolvensbehandlingen blev indledt, eller hvis de blev indsat på kontoen på den dato, hvor denne behandling blev indledt, idet banken har bevist, at denne ikke vidste eller burde vide, at nævnte behandling var blevet indledt, og hvis kontohaveren var hindret adgang til at råde over disse midler, efter at de var blevet indsat på denne konto.

Underskrifter